

Mottagare: josefin.nilsson@energimyndigheten.se

Er ref: dnr: 2024-204928

Svensk Vindenergis medskick till regeringsuppdrag om gemensamma havsbaserade förnybara projekt

Svensk Vindenergi tackar för möjligheten att lämna medskick till Energimyndighetens
regeringsuppdrag om gemensamma projekt enligt förnybartdirektivets artikel 9.7a punkt 3.

Artikeln handlar om att underlätta tillståndsgivningen för gemensamma havsbaserade förnybara
projekt mellan medlemsstaterna: ”För att underlätta tillståndsgivning för gemensamma projekt
för havsbaserad förnybar energi ska medlemsstaterna minska komplexiteten och öka
effektiviteten och insynen i tillståndsprocessen, förbättra samarbetet sinsemellan och, när så är
lämpligt, inrätta en gemensam kontaktpunkt”.

Medskicken struktureras nedan utifrån de frågor som Energimyndigheten skickat ut per mail den
7 juli 2024. En avgörande förutsättning för gemensamma projekt är att den nationella processen
för tillstånd för havsbaserade vindkraftsprojekt är tydlig och förutsägbar, samt att det finns
nationella planer för havsbaserad vindkraft så att det går att samordna med andra länder.

Vilka fördelar ser ni med gemensamma projekt?

Om man med gemensamma projekt avser så kallade offshore-hybrider som kopplar samman
kluster av havsbaserade vindkraftsparker till flera länder finns flera fördelar. Offshore hybrider
erbjuder en kombination av ekonomiska, miljömässiga och systemmässiga fördelar som inte bara
hjälpes till att driva Europas energiomställning, utan också kan stärka energisäkerhet och
konkurrenskraft.

Kostnadseffektivitet: Offshore-hybrider kombinerar kraftproduktion och överföring, vilket
minskar behovet av separat infrastruktur och sänker investeringskostnaderna. Hybrider utnyttjar
även kablar mer effektivt, vilket minskar behovet av överdimensionerad infrastruktur.

Miljöfördelar: Offshore-hybrider kräver färre kablar och landningspunkter, vilket minskar den
fysiska påverkan på marina miljöer och behovet av markanvändning. Detta leder också till en mer
organiserad användning av havsbaserad infrastruktur.

Europeisk energiintegration: Hybrider underlättar eldistribution mellan länder, vilket stärker
Europas energimarknader och säkerställer en stabil elförsörjning. De hjälper också till att
balansera energibehovet mellan länder med överskott och underskott. Hybrider lägger grunden
för ett integrerat europeiskt offshore-nätverk, vilket kan optimera flödet av förnybar energi och
förbättra systemets effektivitet

Energisäkerhet: Genom att sammanlänka flera länder minskar hybrider beroendet av enskilda
energikällor, vilket ökar Europas energisäkerhet och minskar sårbarheten.

Systemrobusthet: Hybrider bidrar till ett mer tillförlitligt energisystem genom att diversifiera elproduktion och överföring, vilket minskar risken för överbelastning och lokala störningar.

Vilka svårigheter möter gemensamma projekt idag?

Nuvarande regelverk är inte anpassade för att hantera både generering och överföring av elektricitet i samma projekt, vilket leder till försenade projekt och ineffektivt utnyttjande av resurser. Dessutom fördelas riskerna och kostnaderna ojämnt mellan olika länder och aktörer. Sammantaget kan det leda till att fördelarna med gemensamma projekt inte realiserar fullt ut.

Finns det initiativ till gemensamma projekt i Sverige redan idag?

Vi har inte kännedom om gemensamma projekt i Sverige idag. Dock planeras ett [gemensamt projekt mellan Danmark och Tyskland](#) på ön Bornholm, som idag enbart har en elförbindelse med Sverige. Sverige är dock ännu inte med i planerna på det gemensamma projektet.

Hur kan tillståndsgivningen för gemensamma projekt underlättas utifrån erat perspektiv?

Regional planering på havsbassängsnivå kommer att vara nödvändigt för att optimera användningen av resurser och maximera samhällsnyttan. Det kräver samordning av planerna på havsbaserad vindkraft mellan grannländer på ett annat sätt än idag. Eftersom Sverige inte har målsättningar och planer genom auktionsförfarande som övriga länder i Europa förefaller det extra utmanande att samordna planerna för den framförhållning som krävs för att sådana projekt både ska kunna planeras och genomföras. För havsbaserad vindkraft är det utmanande redan att tillståndsprövningen i Sverige saknar transparens och förutsägbarhet vad gäller utfall och tidsplaner. Att i första hand ha en tidssatt plan för havsbaserad vindkraft på nationell nivå är helt nödvändigt om gemensamma projekt ska börja diskuteras. Havspanerna finns, men de är endast vägledande och det finns ingen säkerhet att havsbaserade vindkraftsprojekt i de områden som pekas ut genomförs.

Det vore även önskvärt med en tydlighet om att inkludera även regionnätsägare (inte endast transmissionsbolag) att ansluta och drifva havsbaserade vindkraftsanslutningar.

Har ni pågående eller tidigare utförda arbeten kopplat till gemensamma projekt att dela med er av?

Vissa av Svensk Vindenergis medlemmar är inblandade i pågående projekt utanför Sverige, tex tidigare nämnda Bornholm och projekt i Nordsjön. För ytterligare information om de projekten kan vi förmedla kontakt med de bolagen.

//Lina Kinning, ansvarig för havsbaserad vindkraft på Svensk Vindenergi, 2024-09-06